

Szlak schronów bojowych z 1939r.(schron nr 1)

Współrzędne: Szerokość - 53.226128, Długość - 21.863995

Między 5 a 10 września 1939 r. okolice Nowogrodu były areną zaciętych walk obronnych, których znaczenie przyćmiła legendarna, ale w istocie o wiele mniej skuteczna obrona pobliskiej Wizny. Pamiątką tamtych dni jest zespół kilkunastu schronów bojowych, rozrzuconych w dolinie rzeki pomiędzy Szablakiem a mostem w Nowogrodzie. Najbardziej znany i najłatwiejszy do odnalezienia jest **schron przy wspomnianym moście** drogowym, gdzie od kilku lat odbywa się rekonstrukcja walk obronnych. Ozdobiony tablicą pamiątkową, pełni teraz rolę pomnika. Jak co roku 5 sierpnia 2010 roku grupy rekonstrukcji historycznych z całego kraju przypomniały jak wyglądała heroiczna obrona tego odcinka przed nacierającą przeważającą siłą nieprzyjaciela.

W skrócie bitwa ta wyglądała następująco:

Bitwa pod Nowogrodem miała miejsce 8-10 września 1939 podczas kampanii wrześniowej.

Niemcy po przerzuceniu części wojsk z Pomorza do Prus Wschodnich uderzyli na linię Narwi, której broniła SGO Narew. W ramach tej akcji 8 września Nowogród zaatakowała niemiecka 21 Dywizja Piechoty wchodząca w skład XXI Korpusu Armijnego generała Falkenhorsta. Atak ten został odparty przez broniący Nowogrodu, dowodzony przez podpułkownika Lucjana Stanka, 33 pułk piechoty wchodzący w skład 18 Dywizji Piechoty.

Oddziały niemieckie uderzyły na miasto następnego dnia, wsparte tym razem ogniem artylerii. Doszło do zaciętych walk w samym mieście w wyniku których Nowogród został opanowany przez Niemców. Jeszcze tego samego dnia wojska polskie przeprowadziły udany kontratak i odzyskały częściowo miasto.

Do kolejnych walk doszło 10 września tego dnia do Nowogrodu zbliżył się 42 pułk piechoty dowodzony przez podpułkownika Wacława Malinowskiego z zadaniem całkowitego wyparcia Niemców z Nowogrodu. Jednak Niemcy w tym czasie ruszyli do natarcia całą dywizją i przełamali polską obronę pod Szablakiem. Z tego powodu próba odzyskania Nowogrodu przez wojska polskie zakończyła się niepowodzeniem.